

Aan de gemeenteraad

Op welke gronden deze brief?/Waarom nu voorgelegd?

Op 1 augustus 2023 vroeg Leefbaar Rotterdam een buitengewone raadsvergadering aan. In de aanvraag zijn enkele vragen gesteld die met deze brief worden beantwoord. Hiermee wordt voldaan aan het verzoek de vragen ruim voor de aangevraagde debatdatum te beantwoorden.

Relatie met het coalitieakkoord/collegewerkprogramma/eerder aangenomen moties en gedane toezeggingen:

- Veiligheidskoers Rotterdam 2023-2027

Toelichting:

De door Leefbaar Rotterdam gestelde vragen zien op het inzetten van het middel preventief fouilleren in de context van een evenement in de stad. Ik licht dat in deze brief toe.

Preventief fouilleren

Bij u is bekend dat preventief fouilleren alleen mogelijk is in een gebied dat is aangewezen als veiligheidsrisicogebied. Om daadwerkelijk preventief te fouilleren doet de politie een aanvraag bij het Openbaar Ministerie voor een concrete datum en tijdsslot. Na een positieve beoordeling van de aanvraag volgt een bevel waarmee door de officier van justitie toestemming wordt verleend om preventief te fouilleren.

Voorbereiding evenementen

Bij uw raad is eveneens bekend dat evenementen met een grote impact op de stad worden voorbereid met de betrokken veiligheidsdiensten en de organisator door middel van dienstenoverleggen. Dit proces leidt tot verlening van de evenementenvergunning. Alle veiligheidsdiensten nemen daarnaast, binnen hun eigen bevoegdheden, zelfstandige beslissingen over de maatregelen die zij treffen om het evenement veilig en gastvrij te laten verlopen.

De evenementen met de meeste impact in de stad vallen in de categorie C-evenementen. Deze evenementen worden ook in de driehoek besproken. Hierin wordt de opzet van het evenement toegelicht, alsmede de maatregelen die de diverse diensten treffen. In de driehoek komt zodoende ook de politie-inzet naar voren inclusief de uitgangspunten voor het optreden van de politie. Daarnaast worden de maatregelen en de bevoegdheden waar de politie gebruik van wenst te kunnen maken besproken en vastgesteld. Hierbij kunt u onder andere denken aan de aanwezigheid van een waterwerper, de toestemming vooraf om ME in te kunnen zetten en de mogelijkheid om preventief te fouilleren. Dit totaalpakket kan voor elk evenement samengesteld worden op basis van het verwachte verloop van het evenement. Het daadwerkelijke politieoptreden is altijd situationeel afhankelijk.

De politie kan ervoor kiezen de inzet tijdens een evenement aan te sturen via een staf grootschalig bijzonder optreden (SGBO). Het SGBO is een commandostructuur die op basis van hun professionele inschatting tijdens het evenement zelf bepaalt welke middelen worden ingezet. Zo kan het zijn dat vooraf toestemming is gegeven door de driehoek voor de inzet van de ME, maar dat het evenement op een dusdanige manier verloopt dat zij in hun 'vredesstenuet' gekleed blijven en niet ingezet hoeven te worden met hun uitgebreide uitrusting.

Rotterdam Unlimited

Rotterdam Unlimited is een categorie C-evenement waarbij een SGBO actief was en waarbij de bespreking in de driehoek is gegaan zoals hierboven beschreven. Vanzelfsprekend bestond de politie-inzet tijdens Rotterdam Unlimited uit het toezicht houden op het evenemententerrein en de handhaving van openbare orde gerelateerde zaken, waaronder het toezien op alcoholgebruik en het voorkomen en tegengaan van geweldsuitingen.

Een onderdeel van de mogelijke maatregelen om Rotterdam Unlimited veilig te laten verlopen was de mogelijkheid om preventief te fouilleren. Rotterdam Unlimited vond plaats in het centrum van Rotterdam, dat is een veiligheidsrisicogebied en middels een bevel van de officier van justitie is toestemming gekomen om dit middel in te zetten. Het SGBO heeft tijdens het evenement geen gebruik gemaakt van deze mogelijkheid. Zoals is toegelicht, wordt op basis van de actuele situatie een inschatting gemaakt welk politieoptreden het best passend is. Het informatiebeeld voorafgaand aan het evenement was namelijk zodanig dat er geen aanwijzingen waren die aanleiding gaven om dit middel in te zetten.

In berichtgeving over het evenement is het beeld ontstaan dat de politie bewust niet preventief fouilleerde, want dit zou een gevoel van discriminatie opleveren omdat het a-selectiviteitscriterium niet gewaarborgd kon worden. Dit beeld is onjuist. Er is niet preventief gefouilleerd omdat hier geen aanleiding toe gezien werd en er andere middelen zijn ingezet, zie hiervoor de volgende alinea. Het a-selectiviteitscriterium had ook gewaarborgd kunnen worden. Hoewel het in grotere mensenmassa ingewikkeld is om een getalsmatig criterium te gebruiken (elke vijfde, twaalfde of veertigste persoon wordt gecontroleerd) had een ander criterium wel toegepast kunnen worden, bijvoorbeeld elke persoon met een geel T-shirt.

Hoewel er geen gebruik is gemaakt van preventief fouilleren, zijn er andere maatregelen getroffen met als doel een prettige sfeer in de stad te behouden. Zo zijn 14 netwerkers uit het Caribisch Netwerk ingezet, evenals jeugdagenten en specialisten. Zij zijn voornamelijk ingezet om verbinding te leggen met de bezoekers omdat zij (een deel van de) aanwezigen

kennen. Van hun zichtbare aanwezigheid gaat een preventieve werking uit die ruzie of opstootjes kan voorkomen en/of snel kan de-escaleren.

Als repressief middel zijn bij concrete verdenkingen van een strafbaar feit of wanneer er sprake was van een omstandigheid waarbij de veiligheid in het geding was, is er op grond van andere bevoegdheden gefouilleerd, bijvoorbeeld op de Wet wapens en munitie. Dit gebeurde gericht en dus niet preventief. Deze andere bevoegdheden om te kunnen fouilleren, werden op tijdens het evenement als passender en efficiënter beoordeeld, dan het middel preventief fouilleren.

Bovenstaande maakt duidelijk hoe preventief fouilleren ingezet wordt en hieruit blijkt dat zowel het college van Rotterdam als de organisator van Rotterdam Unlimited daar geen invloed op heeft. In de voorbereiding is het een besluit van de driehoek en bij de uitvoering is het de professionele, situationele afweging van de politie die doorslaggevend is voor het gebruik van het middel.

Evaluatie Rotterdam Unlimited

In de debataanvraag wordt vooruit gelopen op een volgende editie van Rotterdam Unlimited. Op dit moment is het nog te vroeg om daar op in te gaan. Uw raad weet dat na ieder (grootschalig) evenement een evaluatie plaatsvindt met de organisator en betrokken partners. Ook wordt geëvalueerd met overige stakeholders zoals ondernemers in de binnenstad en de horeca.

De uitkomsten van deze evaluaties alsmede de stand van zaken van de politieonderzoeken rondom de incidenten die plaatsvonden tijdens de afgelopen editie worden in september in de driehoek besproken. Daarnaast vindt de gebruikelijke voorbereiding van evenementen ook het komende jaar weer plaats. Pas als er op al deze fronten meer informatie en duidelijkheid is, is het mogelijk terug te komen op de gestelde vragen over de veiligheid en houdbaarheid van Rotterdam Unlimited.

Financiële en juridische consequenties/aspecten:

Geen

Met vriendelijke groet,

V.P.G. Karremans
Locoburgemeester